

kem vezetőként is fontos szeretet alapú közösségben dolgozni.

■ **Az embereket foglalkoztatja a sokadik COVID-hullám után, hogy akkor hányadán is állunk a járvánnyal, vége van-e a történetnek, mi várható?**

Dr. B. K.: Még mindig nem tudjuk pontosan megmondani, hogy hova szelődül ez a folyamat. Most maszk nélkül beszélgetünk, már oltva, és tudjuk a napi hírekből, hogy már egyre kevesebb a beteg, de azért még itt az intézetben is vannak COVID-osok, ha nem is olyan súlyos állapotban, mint akár egy évvel ezelőtt. Kínában viszont újabb lezárások vannak. Nagyon nehéz megítélni, hogy az ősz is mit fog hozni, de mára már megtanultuk, hogy mikor kell a közösségben felvenni a maszkot, mennyire kell odafigyelnünk a távolságtartásra. Úgy gondolom, úgy leszünk ezzel is mint az influenzával, a lényeg, hogy használjuk azt a tudást, amit eddig megszereztünk. Ebben

segíthet a Budakörnyéki Egészségprogram is, amely egyedülálló az országban. Jó lenne, ha minél többen megismernék ezt a programunkat, amelyet az Egészségügyi Világszervezet, a WHO is elismert, díjazott.

■ **Előny vagy hátrány volt-e a szakmában eltöltött harminc év során az, hogy ön női vezető?**

Dr. B. K.: Az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet élén először áll személyemben női vezető, ezidáig férfi vezetők voltak, úgyhogy erről majd csak a jövőben lehet nyilatkozni. Biztos, hogy mást tudok hozzátenni, mint az előző sikeres vezetők. A női érzékenység, empátia olyan fontos tulajdonságok, amelyek inkább ránk, nőkre jellemzőek. Érdekes lehet az a gondolat, hogy a Budakeszin élő helyi közismert nő, vezető szerepet betöltő asszonyok, közösségben, együtt teremtsenek értéket. Egy ilyen közösségben például szívesen vállalnék oroszánrészt.

Sükösd Levente

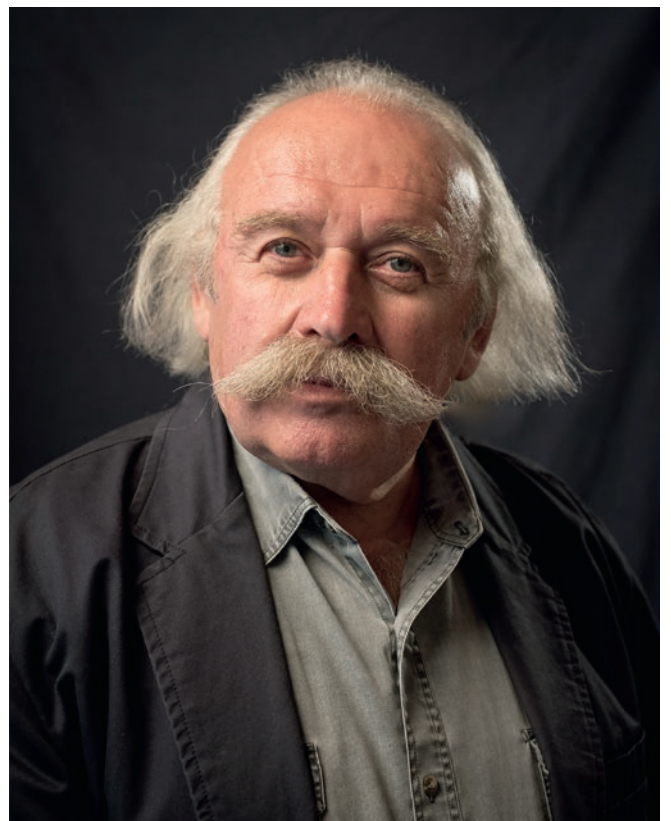
„A tekintet, az összenézés többet jelent ezer kimondott szónál”

Kisvárosunk egy újságíró számára maga a paradicsom. Nem túlzás azt mondani, hogy az egy főre jutó, gazdag életművet teremtő interjúalanyok száma szinte végtelennek mondható Budakeszin. **Pap Ferencnek**, a 30 éve Budakeszin élő Balázs Béla-díjas operatőrnek, a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagjának gazdag, izgalmas életútja is alighanem sok olvasónk érdeklődésére számíthat.

■ **Hogyan lesz valakiből operatőr?**

Pap Ferenc: Nagykőrös határában, tanyán születtem 1949-ben bábaasszonnyal, egy szegény parasztcsalád tizenkettedik, legkisebb gyerekeként, ahol könyv sem volt igazán. Aztán 1952-ben elvették a földünket és otthagytuk a tanyát, beköltöztünk Nagykőrösre.

És mindezek dacára miképpen lettem operatőr, mi vitt erre a pályára....? Tudja, milyen érzés az, hogy reggel 6-kor ki kell menni és beállni a kukorica sorba a tsz-ben és 12-ig kapálni, aztán délután 2-től megint folytatni a tűző napon, naplementéig!? Éjszaka úgy remegnek a fáradt, végletekig kimerült izmok, hogy aludni

sem lehet, aztán másnap reggel minden kezdődik előlről...!

Az első lökést az általános iskolában kaptam a fotózásra, 12 évesen. Volt egy osztálytársam, Fleischman Jancsi, ő adott először egy olyan fotót a kezembe, mely az iskola udvarán készült. Elnézegettem, hogy a téglák, a málló falra felfutó vadszőlő, az ecetfa ágai, minden ugyanúgy volt a képen, mint a valóságban. Tulajdonképpen ez az egyetlen fotó indított el a pályámon. Elkezdett érdekelni a dolog. Volt egy fotószakkör az iskolában, ott szereztem meg az alapismereteimet, és egy Pajtás fényképezőgéppel elkészítettem az első fotóimat.

■ **De akkor még nagyon messze volt az operatőri pálya, mint cél...**

P. F.: Nálunk hetente egyszer volt hús az asztalon. Egy szegény parasztcsalád nem engedhetett meg magának olyan luxust, mint a fotózás. Apám akkoriban a tsz-ben 700 Ft-ot keresett havonta, anyám meg ennél is kevesebbet. Ilyen társadalmi körülmények között szinte elérhetetlen vágy volt, hogy egy komolyabb fényképezőgépet tudjak venni, ezért 13 évesen, 2 évvel idősebb bátyámmal elvállaltuk 2 hold szőlő kapálását, metszését, művelését. Ez 1963–64 környékén történt. Ebből az akkor nagy pénznek számító keresetünkből vettük meg 1500 Ft-ért életünk első *Verra* fényképezőgépét, nagyítót, előhívót és a szárítót. Ezzel már el tudtuk kezdeni a fotózást könyv nélkül, abszolút autodidakta módon.

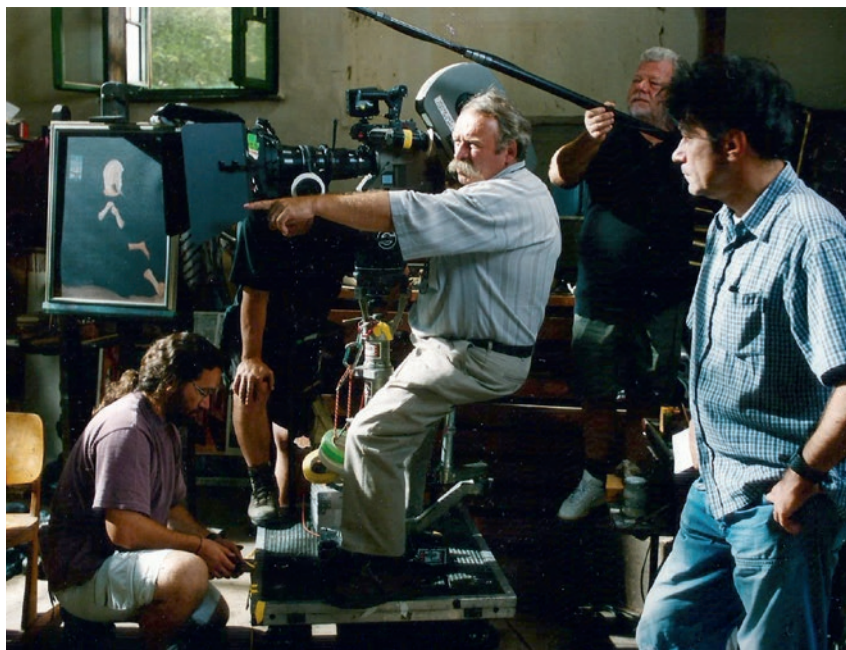
Azután mind a ketten szakközépiskolába kerültünk. Én baromfi feldolgozást tanultam. Szüleim azt akarták, hogy legyen szakma a kezünkben. Ők a fotózást csak amolyan úri huncutságnak gondolták. Pedig ezekben a középiskolás években már egész szépen kerestünk a fényképezésből. A felvételeket a régi istálló mellett, a spájzból átalakított sötétkamrában hívtam elő, ott hallgattuk a Szabad Európa Rádió adását is.

Eljártunk fotózni a tsz-ekbe, zárszámadó közgyűlésekre, tsz-bálokra. Egy-egy levelezőlap nagyságú fényképet el tudtunk adni 4 forintért, ami nekünk 1 forint 40 fillérbe került. Ebből vettük a vegyszert, papírt a következő fényképekhez. És én közben a Pest Megyei Hírlapnak is küldtem képeket a Nagykőrösön történt eseményekről. Büszke voltam, hogy az újságban megjelent a fotóm és alatta a nevem. Emellett ugyanúgy mennünk kellett kapálni, metszeni a kertben. Volt lovunk, tehenünk, baromfink. Reggel korán kellett kelniünk, hogy megetessük az állatokat, és csak utána mehettünk iskolába.

■ **Hogy jutott el a parasztfiú a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakára?**

P. F.: Érettségi tájkán már elhatároztam, hogy nem leszek baromfi feldolgozó. Tetszett nekem az, hogy „*MTI Fotó Pap Ferenc*”, ami azzal is jár, hogy utazgatni lehet mindenfelé. Én Budapestre vagy bárhová az országban csak osztálykirándulással jutottam el felnőtté válásomig.

Megkérdeztem egy nagykőrösi fényképésztől, hogy miképpen kerülhetek az MTI-hez fotóriporternek. Tőle tudtam meg, hogy el kell végezni a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakát. „Na jó, akkor uccu neki!” – gondoltam.

Munka közben...

Egyszerű statisztikai adatként elsőre felvettek 1969-ben...! Az dívott akkoriban a főiskolán, hogy felvettek egy-egy paraszt származásút is, mint pl. korábban Sára Sándort is. A sors ajándéka, hogy ráadásul még tehetségesek is voltunk!

■ **Kikkel járt egy évfolyamra?**

P. F.: Rendező-operatőr szakra jártam, a Herskő-osztályba. A filmesek többek között Dárday István, Fehér György, Jeles András, Lányi András, Vitézy László voltak az évfolyamtársaim. Az operatőrök pedig Edelenyi János, Illés János, Kardos Sándor. Tanárunk a nagyhírű Illés György volt, akinek nevéhez sok sikeres operatőr életpályájának megalapozása fűződik.

Szerencsések voltunk ezzel a rendező-operatőr párosítással. Ezzel olyan kapcsolatok alakultak ki közöttünk az évfolyamon, melyek végigkísérték alkotói életpályánkat, mind a mai napig.

■ **Milyen volt operatőri pályájának az indulása?**

P. F.: Az indulással is szerencsém volt. Sára Sándor mellé kerültem kameramannak. A főiskola nagyon jó az alapok elsajátítására, de a szakmát igazán Sára Sándor mellett tanultam meg. Nála ismertem meg a forgatási stáb hierarchiáját és azt is, hogy mi egyértelműen a rendező, és mi az operatőr feladata. Három filmben – *Árvácska*, *Budapesti mesék* és a *80 huszár* – voltam a kameramanja 1976–1978 között.

Első önálló operatőri munkám a Gyarmati Livia rendezte *Minden szerdán* című filmhez köthető 1979-ben. Vele több filmet is csináltam.

■ **A 70-es évek közepétől operatőrként ön is bekapcsolódott a Balázs Béla Stúdióban, a Budapesti Iskola, azóta klasszikussá vált kultikus dokumentum-játékfilmjeinek a megalkotásába először kameramanként, segédoperatőrként, majd operatőrként is.**

P. F.: Dárday István *Filmregényének* Koltai Lajos mellett én voltam az operatőre, aztán Tarr Béla *Családi tűzfészek* és a *Szabadgyalog*, Erdőss Pál *Adj király katonát!*, valamint Vitézy László *Békeidők* című filmjeinél is én álltam a kamera mögött.

„Tudod, miért szeretik a magyar operatőröket? Nemcsak azért, mert negyed áron megkapni őket, mint az amerikaiakat. De ha probléma van, az amerikaiak hívnak egy segélyszámot, a magyar operatőr meg fog két deszkát, egy kalapácsot meg egy drótot, és megoldja saját maga a problémát. Óriási különbség.”

■ Pályafutása során több mint 50 játékfilmnek és 100 dokumentum- és ismeretterjesztő filmnek volt az operatőre, és még napjainkban is dolgozik.

P. F.: 2007-ben készítettük el Szalai Györgyi és Dárday István rendezésében *Az emigránst*, Márai Sándor utolsó naplója alapján, 2017-ben pedig bemutatták a Duna Tv-ben *A színésznő*, idén pedig *Az énekesnő* című, Vitézy László által rendezett filmeket.

Ezek a legutóbbi munkáim Bara Margit és Kovács Erzsi története kapcsán készültek, ám nem az ő történetük

áll e két film középpontjában, hanem annak a kornak a megidézése, melyben személyes drámájukat megismerheti a néző. Nevük egyszer sem hangzik el a filmben. A rendezővel, Vitézy Lászlóval kidolgoztunk egy olyan módszert, mely teljesen sallangmentessé teszi a nézők elé táruló jeleneteket. Ezek a filmek nem minősítenek, hanem tárgyilagosan ott vannak. Nincs bennük felesleges totál, felesleges információ. Az emberi arc a legfontosabb. A tekintet, az összenézés többet jelent ezer kimondott szónál. Szinte végig csak közeli képeket láthatunk. Arra koncentrál végig a kamera, hogy mik az arcon azok a metakommunikációs, direkt jelek, melyek a belső történetet tükrözik a szereplő lelkében. Egy ilyen szerepben a színész nem alakít, hanem „van”. Az a legnagyobb színészi alakítás, ha tud létezni a művész a kisugárzásával.

■ Ezzel a jelentős pályával a háta mögött milyen újabb feladatok várnak önre?

P. F.: Oktatom a fiatal operatőr jelölteket a Színház- és Filmművészeti Egyetem Zsigmond Vilmos Mozgókép Intézetében. Amúgy meg 73 évesen örülök, ha elmehetek horgászni! Persze mindig ezt mondom, aztán megint szembe jön velem egy újabb feladat.

Horváth Jenő

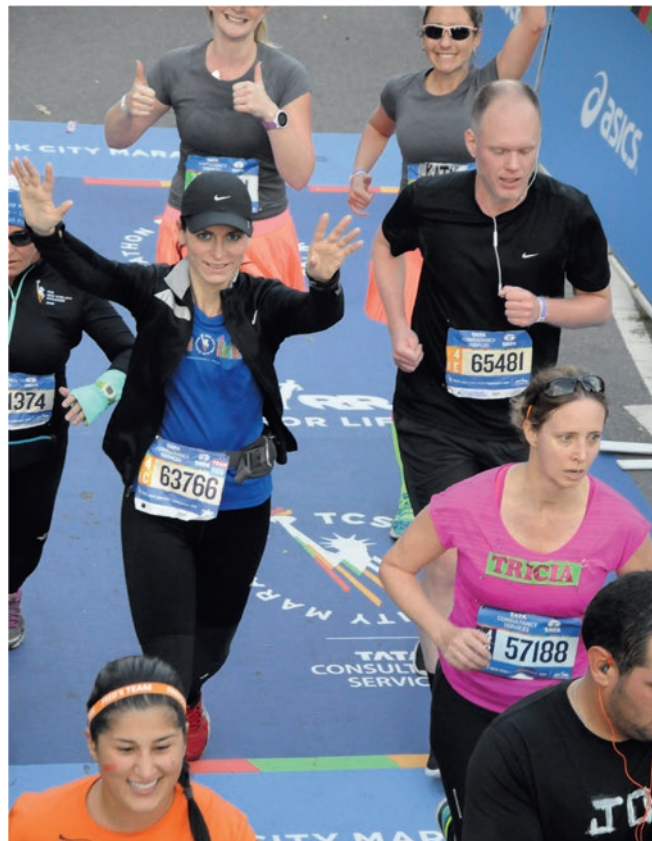
A budakeszi erdei terepfutástól a berlini és a New York-i maratonig

Nap mint nap sok budakeszi fut a környékbeli erdőkben vagy éppen a Sportpályánk rekortán futókörén. Egyikük-másikuk „csak” fut, mert jólesik neki. Némelyikük pedig nagyobb célokat is kitűzve rója a kilométereket. Hogyan jut el az erdei terepfutástól egy születése óta Budakeszin élő, kétgyermekes édesanya a világ legnagyobb maratoni versenyeire. Erről és a testet-lelket karbantartó „hétköznapi” futás öröméről beszélgetünk **Mészáros Anasztáziával**.

■ Mikor kezdett el futni?

Mészáros Anasztázia: A gimnázium után hiányzott a mozgás, a sport és adta magát a környezet, a budakeszi erdő. Így kezdődött, minden különösebb terv, cél nélkül. Mindig annyit futottam, mely az adott időben, a saját tempóban éppen jól esett. Sokáig úgy gondoltam, hogy miért fizessék én azért, hogy emberek között fussak egy fél- vagy egész maratont. Nincs abban semmi plusz, mikor a kertes házunk mellett itt van nekem az erdő, és a legjobb egyedül, csendben futni a természetben.

Aztán valahogy rábukkantam tizenegy éve az akkor először meghirdetett szekszárdi Borvidék Félmaraton ver-

New York, 2015